

START UP VI

DOMINIK GAJARSKÝ / CARAUSIUS MOROSUS

Galerie hlavního města Prahy

Dům U Zlatého prstenu, Týnská 6, Praha 1

26. 1. – 20. 3. 2016, út–ne 10.00–18.00, vstup zdarma

Kurátorka: Jitka Hlaváčková

Dominik Gajarský pracuje většinou s médii černobílé a experimentální fotografie a filmu, svá díla však zakládá především na výrazném myšlenkovém obsahu a jejich podstatnou složkou bývá také mluvené nebo psané slovo. Jeho práce, a současná výstava v Domě U Zlatého prstenu zvláště, se vyznačují vizuální vytříbeností, upomínající na modernistickou estetiku: přímí předchůdci jeho uměleckých postupů jsou velcí avantgardní experimentátoři jako Man Ray, František Drtikol nebo Marcel Märien. Dominik Gajarský se však jejich estetice blíží jen v náznacích a subtilních odkazech. Je spíše umělcem – filozofem – experimentátorem obsahů. Do historizujícího rámce Dominik Gajarský vnáší vlastní zkušenost postmodernou a současným světem ovlivněného jedince.

Témata, kterých se dotýká, jsou žhavě aktuální i zcela univerzální: současný globální fenomén migrace a kulturních diskrepancí, otázky etnických, genderových i všestranně biologických odlišností. Aktuální práce nese název živočišného druhu *Carausius morosus* – Pakobylyka indická. Metaforický příběh bytosti cizokrajného původu násilně přenesené do naší kulturní báze naznačuje komplikovanost všech nastolených vztahů, a zároveň meze našich schopností jim porozumět. Vegetariánská pakobylyka indická, jakožto bytost ženského pohlaví množící se partenogeneticky, bez potřeby samčího elementu, nadaná dokonalými mimikry, je v tomto smyslu nositelkou ambivalentních, avšak poměrně jasných významů.

Do svých precizně koncipovaných minimalistických instalací vkládá Dominik Gajarský prvek napětí mezi zdánlivě průzračnou, mnohdy i poetickou formou, a latentním obsahem, který vnější formu problematizuje a diváka znejistuje. Gajarského starší práce s názvem *Hymenopus coronatus* (2015) představuje idylickou scénu, zobrazující nádhernou kudlanku orchidejovou, usazenou na elegantním květu – scéna se však v detailnějším pohledu mění v morbidní divadlo zabíjení a požívání mouchy. V díle *Alekhine vs Capablanca* (2013) je dramatická situace slavné šachové partie převedená do hudební formy hrou na theremin. Gajarského absolventská práce, *Album bílého muže* (2013), působí jako série abstraktních černobílých fotogramů. Ve skutečnosti jsou zde prezentovány fotografické otisky afrických a oceánských soch, masek a idolů z meziválečných sbírek Karla Čapka, Emila Filly a Adolfa Hoffmeistera. Historik umění Karel Císař k tomu v katalogu výstavy píše: „*Dominik Gajarský zbavuje zobrazované předměty jejich původní rituální funkce a ukazuje, jak se z nich přesnou kategorizací, rámováním a rozmístěním na stránkách, alba bílého muže stává etnografický materiál.*”

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

Současná výstava v GHMP je součástí původního cyklu Start up, v jehož rámci již GHMP představila téměř čtyři desítky mladých autorů. V roce 2016 bude cyklus – v reformované podobě s novou koncepcí, logem, a časem i v novém výstavním prostoru GHMP v Colloredo-Mansfeldském paláci – zaměřen na autory, kteří jsou přes své mládí již výrazně etablovaní nejen v českém prostředí, a jejich tvorba má své specifické směřování. Spojujícím momentem je pro ně nedávná zkušenost zahraničních pobytů a reflexe těchto zkušeností v jejich aktuálních dílech, ale také tematický přesah k časově i prostorově vzdálenějším než jen lokálním uměleckým kontextům.

K výstavě vychází katalog s texty historiků umění Karla Císaře, Martina Mazance a Jitky Hlaváčkové, graficky zpracovaný Lukášem Kijonkou.

Dominik Gajarský (narozen 1986) absolvoval v loňském roce Akademii výtvarných umění v Praze v ateliéru nových médií Anny Daučíkové, dříve studoval také multimediální tvorbu na Ústavu umění a designu při Západočeské univerzitě v Plzni v ateliéru Michala Pěchoučka. V rámci studií absolvoval mimo jiné stáže na Universitát der Künste Berlin u Josephine Pryde a v ateliéru hostujícího pedagoga AVU Florianana Pumhösel. Samostatně vystavoval například v brněnské Galerii TIC, v pražské Galerii Jelení nebo v EIB Art Institute v Lucemburku.

Jitka Hlaváčková

Kurátorka: Jitka Hlaváčková

Grafické řešení: Lukáš Kijonka

Redakce textů: Marta Nožková

Překlad textů: Ivan Vomáčka, Vanda Krutsky

Autorka dokumentárního filmu: Hedvika Hlaváčková

Vzdělávací programy: Lucie Haškovcová, Markéta Slachová, Kateřina Prokopová

Instalace a produkce: Diana Brabcová, Kateřina Adamová, Matěj Smrkovský

Propagace: Barbora Gallová, Lucie Jamníková, Miroslav Koláček, Alice Lenská, Michaela Vrchotová

Mediální partner: ČRo Radio Wave

Kontakty pro novináře: Michaela Vrchotová, +420 725 818 721, vrchotova@ghmp.cz

Další informace: www.ghmp.cz, fb.com/GHMP.cz, fb.com/startupghmp, www.startup.ghmp.cz

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

Doprovodný program k výstavě

Autorská prohlídka

čt. 11. 2. 2016 od 17.00

Víkendové výtvarné workshopy

so. 19. 3. 2016 13.00–18.00 Metamorfózy vztahů, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

Vyjdeme z kontextu autorovy tvorby a ústředních motivů výstavy – mimikry, mimeze, maskování, splývání s prostředím, asimilace s okolím, přizpůsobování se kulturním odlišnostem atd. Budeme se mj. zabývat momentem nutnosti adaptovat se na rychle se proměňující prostředí. Princip fotogramu rozvineme technikou rezerváže. Pomocí vykrývání šablonami vytvoříme variabilní kompozice složené ze vzájemně kontrastních prvků (produkty vytvořené člověkem mající lidskou stopu versus projevy přírody). Budeme reagovat také na asociace s uměním avantgardy. Účinek surrealistických obrazů navodíme projekcí struktury hmyzu na lidskou postavu. V tomto experimentu s médii půjde o velkoformátové projekce makrofotografií a videí rostlin, hmyzu a předmětů vytvořených člověkem.

Víkendové programy vznikají jako součást oblíbeného cyklu „Tvořivé dialogy s uměním“ a jsou určené dětem, rodinám s dětmi a dalším zájemcům všech věkových kategorií včetně seniorů a znevýhodněných.

Příchod a odchod je individuální, tzn. kdykoliv ve vymezeném čase.

Rezervace do 16.00 předchozího dne (není podmínkou účasti).

Interaktivní prohlídky výstavy pro všechny typy škol i další věkové a zájmové skupiny s možností následné výtvarné reakce ve formě vlastní tvorby. Akce přizpůsobujeme časově, tematicky i úrovní náročnosti konkrétním požadavkům každé školy.

Rezervace nutná

Cena: děti do 10 let, studenti uměleckých škol, pedagogové 5 Kč; nad 10 let 20 Kč

Kontakty: Lucie Haškovcová, lucie.haskovcova@ghmp.cz, 606 612 987, 608 216 418

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.